

nøje og omhyggelig Overvejelse af Kommunernes økonomiske Forhold frem, og den vil bevirke, at Vælgerne Sans og Interesse derfor stige; deri ser jeg den positive Betydning af denne Bestemmelse. Men at kalde *det* et snærende Baand eller et Indgreb i Selvstyret, at man til syvende og sidst lægger Afgørelsen hos Vælgerne, er dog ganske absurd. Jeg skal minde om, at man netop fra Demokratiets Side altid har holdt paa, at man ved Kommunernes Selvstyre først og fremmest tænkte paa Vælgerne Ret og ikke først og fremmest paa Kommunalbestyrelsernes. Der er altsaa indført en Opløsningsret, et Spørgsmaal, som jeg ogsaa berørte under min Omtale i Fjor. Man vil deraf vide, at jeg ikke havde noget at indvende imod, at en saadan Opløsningsbestemmelse fik en mere almindelig Karakter, saaledes som f. Eks. i Frankrig, hvor Regeringen kan opløse enhver Kommunalbestyrelse, og hvor man ikke, hverken fra radikal og socialdemokratisk Side, har haft det fjerneste at indvende derimod. Det anser jeg for et heldigt Supplement til Statstilsynet med Kommunerne. Men i dette Tilfælde er der jo kun Tale om en meget begrænset Opløsningsret, om en Opløsning, der skal finde Sted i et ganske bestemt Tilfælde, hvor man ønsker, at Vælgerne skulle komme til at bedømme Situationen, netop som den foreligger i det Øjeblik, og tage det fulde Ansvar for, hvorledes Kommunens økonomiske Forhold skulle være netop paa det foreliggende Grundlag. Da jeg havde henstillet til Parterne at søge Enighed ved Indførelse af en saadan Paragraf, læste jeg nogen Tid efter de tidligere Forhandlinger her paa Rigsdagen, der berøre saadanne Spørgsmaal, og jeg fandt da, at man ogsaa havde haft den Tanke fremme tidligere fra Venstres Side. Naar man vil læse Venstres daværende Ordførers, C. Bergs, Udtalelser fra 60'erne igennem, vil man finde, at han netop antydede denne Betragtning, fremhævede, at man overfor de kommunale Raad savner en lignende Bestemmelse, som vi have paa det politiske Omraade, saaledes at der kan blive givet Vælgerne Lejlighed til at træffe en Afgørelse. Man har overfor denne Bestemmelse sagt noget saa meningsløst, som at det var en ganske „urimelig Magt“ at give f. Eks. Amsraadet, at det skulde kunne fremkalde en saadan Opløsning, d. v. s., at det kunde fremkalde, at Vælgerne selv fik Lejlighed til at træffe Afgørelse i Sagen. Jeg har ogsaa set udtalt: „Tænk, hvis Landstinget havde en saadan Myndighed

overfor Folketinget“. Ja, tænk en Gang, hvis Landstinget havde den Myndighed overfor Folketinget, at det kunde sige: „Denne Lov ville vi ikke vedtage, men vedvort Nej fremkalde vi, at Folketingets Medlemmer komme ud til Vælgerne, og, naar Vælgerne da have truffet Afgørelsen, bliver det ogsaa Lov.“ Ja, det vilde i Sandhed være forfærdeligt, vel at mærke for dem, der nu synes at have faaet en saa stærk og levende Frygt for at komme paa Valg. Derimod kunde den almindelige Valgrets Ting sandelig ikke have noget at indvende mod en saadan Ordning.

I øvrigt indeholder dette Afsnit forskellige praktiske Ændringer. Der findes en Bestemmelse om Udvidelse af den lovbestemte Valgtid af Hensyn til det meget store Vælgerkorps, der her kommer frem, og ogsaa af Hensyn til Vanskeligheder for flere, der høre til samme Hjem, ved at være borte fra Hjemmet paa en Gang. Det indeholder en Bestemmelse om Valglisternes aarlige Fremlæggelse, hvilket jeg tror vil lette Revisionen deraf, en Bestemmelse om, at man, naar der skal være Suppleringsvalg, hvis det er muligt, skal tage den næste af samme Liste i Stedet for den, der gaar af, og endelig forskellige Bestemmelser til Sikring af Valgets Hemmelighed og Forbud mod Kontrol af Vælgerne Fremmøde for ikke at give Anledning til Misbrug. Den sidste Bestemmelse har ogsaa været Genstand for Kritik; jeg har imidlertid tidligere fremhævet netop denne Bestemmelser Heldighed ved Forhandlinger om Ændringer i vor politiske Valglov, og den Gang hørte jeg ikke noget til, at man fra det ene eller det andet Partis Side havde Indvendinger mod en saadan Bestemmelse.

Det følgende Afsnit indeholder Reglerne angaaende Amsraadenes Sammensætning. Denne er jo foreslaet her i Overensstemmelse med Regeringens Tilbud i Fjor, og jeg paaviste da udførligt, at al den Tale om, at den privilegerede Valgret og dens Mænd vilde faa Hovedindflydelsen ved Amsraadenes Sammensætning, var ganske grundløs og uforsvarlig. I henved 400 Kommuner skal der over $\frac{2}{5}$ af Vælgerne til for at sikre den ene Valgmand, og i 500 andre skal der mindst $\frac{2}{5}$ til, saa enhver vil deraf se, at den Særgruppe, der i en Kommune kunde skille sig socialt ud fra den store almindelige Befolkning, er altfor lille til at gøre sig gældende her, hvor der er Tale om at sikre sig den ene Valgmand. Alle de kunstige Regnestykker, man har stillet op